

OBSAH

PREDHOVOR	5
-----------------	---

POUŽITÉ SKRATKY	7
-----------------------	---

I. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA PRÁVNEHO INŠTITÚTU PREMLČANIA V OBČIANSKOPRÁVNÝCH A OBCHODNOPRÁVNÝCH VZŤAHOCH

Definícia premlčania	9
Premľčanie ako kvalifikované plynutie času a jeho právne dôsledky v občianskoprávných vzťahoch	9
Zmysel a cieľ právneho inštitútu premlčania	10
Základný cieľ premlčania a právna zásada „práva patria bdelym“	10
Účel právnej úpravy premlčania v občianskom práve	10
Účinky premlčania	11
Hmotnoprávny aspekt premlčania	11
Hmotnoprávne účinky premlčania, nevykonanie práva a zánik práva ..	12
Účinky premlčania – priznanie účinkov premlčania iným právnym úkonom s použitím analógie	12
Plnenie premlčaného dlhu	14
Funkcie premlčania	14
Charakter premlčania v predpisoch verejného práva	14

II. PREDMET PREMLČANIA V OBČIANSKOPRÁVNÝCH VZŤAHOCH

1. Premľčanie práv na náhradu nemajetkovej ujmy

Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a premlčanie	19
Premľčanie práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch	19
Premľčanie práva na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonnou väzbou podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom	20
Premľčanie práva na náhradu škody spôsobenej neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti	25
Premľčanie práva na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia a mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia	25

2. Premlčanie týkajúce sa vecných práv a nájomných vzťahov

Premlčanie záložného práva	26
Premlčanie záložného práva – uspokojenie premlčanej zabezpečenej pohľadávky zo zálohu	26
Premlčanie záložného práva – záložný dlžník odlišný od dlžníka zabezpečenej pohľadávky	26
Premlčanie záložného práva a premlčanie zabezpečenej pohľadávky ..	27
Ochrana záložného dlžníka v prípade premlčania záložného práva ...	27
Dôvodne vznesená námietka premlčania a ochrana záložného dlžníka – výmaz záložného práva z katastra nehnuteľností	29
Premlčanie práva nájomcu na uzavretie zmluvy o prevode bytu	30
Premlčanie práva na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva	33
Premlčanie nárokov pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva	33
Premlčanie práva podielového spoluvlastníka na náhradu za užívanie spoločnej veci	34
Premlčanie nároku oprávneného držiteľa na náhradu nákladov vynaložených na predmet držby – bezdôvodné obohatenie	36
Premlčanie práva na zaplatenie finančnej náhrady za zriadenie (zákonného) vecného bremena	38
Premlčanie práva na náhradu nákladov za zhodnotenie bytu	40
Premlčanie práva nájmu bytu	44
Premlčanie nároku nájomcu na náhradu vložených investícií do bytu ..	45
Premlčanie nároku nájomcu na vyúčtovanie preddavkov za služby, ktoré zaplatil prenajímateľovi	46
Premlčanie nároku na náhradu nákladov spojených so spoločným užívaním bytu	46

3. Premlčanie práva na odstúpenie od zmluvy a práva dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu

Premlčanie práva na dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu a práva na odstúpenie od kúpnej zmluvy	46
Premlčanie práva na odstúpenie od kúpnej zmluvy – premlčacia doba	47
Premlčanie práva na odstúpenie od kúpnej zmluvy, ak kúpna cena nebola zaplatená včas	47
Premlčanie práva na odstúpenie od zmluvy a jeho účinky	48
Premlčanie práva na odstúpenie od zmluvy a dôvodné vznesenie námietky premlčania	49
Premlčanie práva na odstúpenie od zmluvy o pôžičke, v ktorej nebola dohodnutá splatnosť	49
Premlčanie práva na dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu a účinky premlčania	50

Premlčanie práva na dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu voči viacerým účastníkom právneho úkonu	51
Premlčanie práva na dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu pri porušení zákonného predkupného práva	51

4. Premlčanie niektorých ďalších občianskoprávných nárokov

Premlčanie práv zo spotrebiteľských zmlúv a prednostné použitie ustanovení Občianskeho zákonníka	52
Premlčanie práv zo zmluvy o pripojení k verejnej sieti a aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka	53
Premlčanie nároku na náhradu škody spôsobenej porušením iného zákona, ako je Obchodný zákonník	53
Premlčanie práva na vyplatenie hodnoty členského podielu z titulu vyporiadania spoločného majetkového práva	56
Premlčanie práva na vydanie majetkového podielu v družstvách	58
Premlčanie práva bývalého manžela na rozdelenie príjmov z podnikania	58
Premlčanie práva dedičov namietat' zaradenie dlhu do pasív dedičstva	59
Premlčanie nároku poisťovne na náhradu vyplateného poistného plnenia	60
Premlčanie práva na náhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť (regresné právo)	60
Premlčanie nároku na náhradu škody pri povinnom zmluvnom poistení	61
Premlčanie práva na vydanie, odňatie a zúčtovanie vyplateného invalidného dôchodku ako bezdôvodného obohatenia	62
Premlčanie práva na podanie odporovacej žaloby v konkurznom konaní	62
Premlčanie reštitučného nároku	63
Premlčanie práva na náhradu inventára	63
Premlčanie nároku na zaplatenie poplatku za vedenie účtu (vzťah vzniknutý z kupónovej privatizácie)	63
Premlčanie nároku na zaplatenie príspevkov do Fondu ochrany vkladov	65

5. Práva nepodliehajúce premlčaniu

Nepremlčateľné práva v občianskom práve	66
Nepremlčateľnosť vlastníckeho práva – vindikačná a negatívna žaloba	66
Právo na ochranu osobnosti a právo na poskytnutie primeraného morálneho zadosťučinenia	67
Právo vzniesť kompenzačnú námietku	68
Právna úprava nepremlčateľnosti práva záložného veriteľa	70
Právo na ochranu proti neoprávnenej stavbe	70
Právo veriteľa požiadať súd o určenie splatnosti dlhu	71
Právo uplatniť námietku premlčania	72

Práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a na bežných účtoch	72
---	----

III. VŠEOBECNÁ PREMLČACIA DOBA V OBČIANSKOPRÁVNÝCH VZŤAHOCH – JEJ ZAČIATOK A TRVANIE

Definícia premlčacej doby	73
Dĺžka premlčacej doby – všeobecná dĺžka premlčacej doby a osobitné premlčacie doby	73
Objektívny začiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby	73
Určenie začiatku plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby	74

1. Začiatok a trvanie premlčacej doby viazanej na splatnosť dlhu (záväzku)

Určenie začiatku plynutia premlčacej doby v prípade, ak splatnosť dlhu nebola dohodnutá alebo inak určená	74
Začiatok plynutia premlčacej doby pri absencii dohody o čase splnenia záväzku	74
Začiatok plynutia premlčacej doby – absencia dohody o splatnosti dlhu a objektívne okolnosti brániace uplatneniu práva	78
Začiatok plynutia premlčacej doby v právnom vzťahu zo zmluvy o pôžičke, ak nebola dohodnutá splatnosť pôžičky	79
Plynutie premlčacej doby v právnom vzťahu zo zmluvy o pôžičke, ak nebola dohodnutá splatnosť pôžičky – absencia výzvy na splnenie dlhu	79
Určenie začiatku plynutia premlčacej doby v prípade novej dohody o splatnosti záväzku	80
Začiatok plynutia premlčacej doby pri solidárnych záväzkoch	80
Začiatok plynutia premlčacej doby pri nároku na odmenu za poskytnuté právne služby na základe príkaznej zmluvy	80

2. Začiatok a trvanie premlčacej doby pri uplatňovaní vecných práv

Porušenie predkupného práva spoluvlastníka – objektívny začiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby na dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu spoluvlastníka	81
Porušenie predkupného práva podielového spoluvlastníka – začiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby na dovolanie sa neplatnosti kúpnej zmluvy	82
Začiatok plynutia premlčacej doby pri uplatnení práva podielového spoluvlastníka – porušenie predkupného práva spoluvlastníka nehnuteľnosti	83

Premlčacia doba záložného práva a začiatok jej plynutia	83
Premlčanie záložného práva – „predĺženie“ premlčacej doby zabezpečenej pohľadávky a jej vplyv na premlčaciu dobu záložného práva	83
Nárok oprávneného držiteľa na náhradu nákladov – začiatok plynutia premlčacej doby	84
Právo darcu na vrátenie daru – začiatok plynutia premlčacej doby ...	84

3. Začiatok a trvanie premlčacej doby pri uplatňovaní niektorých ďalších občianskoprávných nárokov

Premlčanie práva zo zodpovednosti za vady veci predanej v obchode a začiatok plynutia premlčacej doby	86
Začiatok plynutia premlčacej doby pri dohode o postupnom plnení ...	87
Premlčacia doba na uplatnenie práva na vyrovnanie dedičských podielov	87
Premlčacia doba na uplatnenie nároku na vydanie majetkového podielu voči družstvu	88
Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch – začiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby	89
Začiatok plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch	90
Začiatok plynutia premlčacej doby pri práve na zaplatenie odmeny advokáta	90
Začiatok plynutia premlčacej doby v prípade nároku na zaplatenie kúpnej ceny za dodaný plyn	90

IV. OSOBITNÉ PREMLČACIE DOBY V OBČIANSKOPRÁVNÝCH VZŤAHOCH – ICH ZAČIATOK A TRVANIE

1. Začiatok a trvanie premlčacej doby pri právach povinne uplatňovaných u inej fyzickej alebo právnickej osoby

Včasnosť uplatnenia práv zo zodpovednosti za vady a premlčanie ...	93
Začiatok plynutia premlčacej doby pri právach zo zodpovednosti za vady	93
Začiatok plynutia premlčacej doby práva objednávateľa na odstúpenie od zmluvy o dielo	94
Právo na zľavu z nájomného alebo z úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu a premlčacia doba na uplatnenie tohto práva	94
Právo veriteľa na odstúpenie od zmluvy o pôžičke bez dohody o splatnosti pôžičky	95

2. Začiatok a trvanie premlčacej doby pri plnení dohodnutom v splátkach

Plnenie dohodnuté v splátkach a všeobecná úprava plynutia premlčacej doby – dĺžka premlčacej doby	97
Plnenie dohodnuté v splátkach – dvojaká úprava začiatku plynutia premlčacej doby	98
Začiatok plynutia premlčacej doby pri práve veriteľa žiadať zaplatenie celého dlhu – čas splatnosti dlhu dohodnutý prostredníctvom určenej podmienky	98
Premlčacia doba pri plnení dohodnutom v splátkach – premlčanie celého zostávajúceho dlhu	98
Výklad ustanovenia § 103 OZ vo vzťahu k tzv. strate výhody splátok ..	99
Začiatok plynutia premlčacej doby pri plnení v splátkach dohodnutom v spotrebiteľskej zmluve	100
Premlčanie jednotlivých splátok pôžičky	102

3. Začiatok a trvanie premlčacej doby pri nároku na poistné plnenie

Premlčacia doba a začiatok jej plynutia pri nároku na poistné plnenie	103
Začatie plynutia premlčacej doby na uplatnenie nároku na úhradu bežného poistného	104
Začiatok plynutia premlčacej doby na uplatnenie nároku na poistné plnenie	104
Premlčacia doba pri nároku na plnenie z úrazového poistenia	105
Vymedzenie poistnej udalosti a jej vplyv na určenie začiatku plynutia premlčacej doby	105

4. Začiatok a trvanie premlčacej doby pri práve na náhradu škody

a) Všeobecne o premlčaní práva na náhradu škody

Právna úprava premlčania práva na náhradu škody	106
Premlčacie doby práva na náhradu škody a ich plynutie	106
Subjektívna a objektívna premlčacia doba pri nárokoch na náhradu škody a možnosti ich plynutia	107
Začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby – určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v závislosti od začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby	107
Nárok na náhradu škody ako celok a ako samostatné nároky – začiatok plynutia premlčacej doby	108
Premlčanie nároku na náhradu škôd vznikajúcich a narastajúcich pokračujúcim konaním	108
Premlčanie samostatných nárokov na náhradu škody	108

Premlčanie nároku na náhradu škody vo forme ušlého zisku – premlčanie nároku ako celku	109
b) Objektívna premlčacia doba pri práve na náhradu škody	
Základná objektívna premlčacia doba pri práve na náhradu škody ..	110
Začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby – vymedzenie pojmu udalosť, z ktorej vznikla škoda	110
Vplyv subjektívnej premlčacej doby na plynutie objektívnej premlčacej doby	111
Premlčanie nároku na náhradu úmyselne spôsobenej škody – pojem úmysel a jeho preukazovanie	112
Posudzovanie dĺžky objektívnej premlčacej doby pri škode spôsobenej súdnym exekútorom – úmysel súdneho exekútora ..	113
c) Subjektívna premlčacia doba pri práve na náhradu škody	
Predpoklady plynutia subjektívnej premlčacej doby	115
Predpoklady začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby – vedomosť poškodeného o škode a o jej rozsahu	116
Posudzovanie začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vzhľadom na preukázanú skutočnú vedomosť poškodeného o škode	116
Predpoklady začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby – vedomosť poškodeného o osobe škodcu a jej vplyv na plynutie subjektívnej premlčacej doby	117
Právoplatné rozhodnutie v trestnom konaní a vedomosť poškodeného o osobe škodcu	118
Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby – okamih nadobudnutia vedomosti o škodcovi z rozhodnutia súdu v trestnom konaní	118
Subjektívna vedomosť poškodeného o osobe škodcu v prípade viacerých škodcov	120
Určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pri uplatnení práva v trestnom konaní (v adhéznom konaní) – vedomosť o osobe škodcu	120
d) Premlčacia doba pri práve na náhradu škody v niektorých občianskoprávných vzťahoch	
Začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby pri úmyselnom nesplnení zmluvných podmienok zmluvy o úvere	121
Premlčanie práva na náhradu škody a vydanie veci – zmena žaloby na vydanie veci na žalobu na zaplatenie a jej vplyv na plynutie premlčacej doby	121

Premlčanie práva na náhradu škody na prevzatej veci, ktorá je predmetom záväzku	124
Premlčanie práva na náhradu škody spôsobenej vadným plnením ..	125
Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej právnickej osobe	126
Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej štátu – nadobudnutie vedomosti štátu o nároku na náhradu škody	126
Určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pri náhrade škody spôsobenej trestným činom – vedomosť poškodeného o tom, kto škodu spôsobil	127
Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pri škode spôsobenej prečinom usmrtenia a ublíženia na zdraví pri dopravnej nehode .	128
Premlčanie nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla	128
Premlčanie nároku na náhradu škody voči poisťovateľovi	129
Začiatok plynutia premlčacej doby pri nároku na náhradu škody spôsobenej správcom	129
Začiatok plynutia premlčacej doby pri nároku na náhradu škody spôsobenej súdnym exekútorom pri vykonávaní dražby	131
Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pri nároku na náhradu škody spôsobenej na motorovom vozidle – vedomosť poškodeného o škode – škoda malého rozsahu, rozsiahlejšie poškodenie motorového vozidla a upustenie od opravy	132
Začiatok plynutia premlčacej doby pri nároku na náhradu škody spôsobenej advokátom pri uplatňovaní reštitučného nároku	132
Začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby pri nároku na náhradu škody spôsobenej advokátom – vymáhanie pohľadávky zo zmenky	133
Začiatok plynutia premlčacej doby na náhradu škody pri úmrtí blízkej osoby v zdravotníckom zariadení	133
Určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pri nárokoch na náhradu škody na zdraví	134
Vylúčenie objektívnej premlčacej doby pri nároku na náhradu škody na zdraví	134
Premlčanie nároku na náhradu škody na zdraví spôsobenej zdravotníckym zariadením – predpoklady uplatnenia nároku na súde	135
Začiatok plynutia premlčacej doby pri nároku na bolestné – vedomosť poškodeného o škode	136

Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pri nároku na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia	136
Určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pri nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia	136
Začiatok plynutia premlčacej doby pri práve na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia	137
Premĺčanie nároku na náhradu za stratu na zárobku, ku ktorej došlo v dôsledku škody na zdraví, a vylúčenie objektívnej premlčacej doby	137
Premĺčanie nároku na náhradu za stratu na zárobku ako celku	137
Určenie začiatku plynutia premlčacej doby pri práve na náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti	138
Určenie začiatku plynutia premlčacej doby pri práve na náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti a priznanie invalidného dôchodku	138
Subjektívna premlčacia doba pri práve na náhradu škody na zdraví spôsobenej chybnou diagnózou – vedomosť poškodeného o škode a o subjekte, ktorý za ňu zodpovedá	139
Premĺčanie nároku na náhradu škody na zdraví spôsobenej pádom a úrazom na neupravenom chodníku – vedomosť poškodeného o subjekte, ktorý za škodu zodpovedá	139

V. PREMLČANIE PRÁVA NA VYDANIE BEZDÔVODNÉHO OBOHATENIA

1. Všeobecne o premlčaní práva na vydanie bezdôvodného obohatenia

Právna úprava premlčania práva na vydanie bezdôvodného obohatenia	140
Určenie začiatku plynutia premlčacej doby práva na vydanie bezdôvodného obohatenia a právny dôvod vzniku bezdôvodného obohatenia	140
Počítanie premlčacej doby	141
Objektívna a subjektívna premlčacia doba a ich vzájomný vzťah	141
Okolnosti rozhodujúce pre začatie plynutia premlčacích dôb	141
Vzťah medzi subjektívnou a objektívnou premlčacou dobou – uplynutie subjektívnej premlčacej doby	142
Postupné získavanie bezdôvodného obohatenia a plynutie premlčacích dôb	142

2. Objektívna premlčacia doba a jej plynutie

Objektívna premlčacia doba ako predpoklad začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby	142
--	-----

Určenie začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby práva na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu	143
Začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení získanom plnením bez právneho dôvodu – vedomosť poškodeného o vzniku bezdôvodného obohatenia	143
Určenie začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby práva na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením, ktorého právny dôvod odpadol	144
Určenie začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby práva na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením z absolútne neplatného právneho úkonu	144
Začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby – plnenie bez právneho dôvodu poskytované po častiach	144
3. Subjektívna premlčacia doba a jej plynutie	
Subjektívna premlčacia doba – vznik práva podať žalobu	145
Posudzovanie okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby – vedomosť oprávneného o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil	145
Posudzovanie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby – skutočná a predpokladaná vedomosť oprávneného o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil	145
Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby práva na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu	146
Začiatok plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol – zmluva o budúcej zmluve	146
Určenie začiatku plynutia premlčacej doby práva na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením z relatívne neplatného právneho úkonu	147
Určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby práva na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením z absolútne neplatného právneho úkonu	148
Určenie začiatku plynutia premlčacej doby práva na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatného právneho úkonu	148

4. Premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia v niektorých občianskoprávných vzťahoch

Začiatok plynutia premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení spočívajúcom v zaplatení vyššej ako primeranej ceny	149
Začiatok plynutia premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúceho vo vynaložení hodnôt na cudziu nehnuteľnosť	150
Vynaloženie investícií do cudzej nehnuteľnosti – začiatok plynutia premlčacej doby práva na vydanie bezdôvodného obohatenia ...	150
Začiatok plynutia premlčacej doby – vedomosť o bezdôvodnom obohatení – právna neznalosť poškodeného	151
Plynutie premlčacej doby na uplatnenie nárokov na náhradu nákladov na výživu maloletých detí po smrti jedného z rodičov ..	151
Bez dôvodné obohatenie získané plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol – zrušené súdne rozhodnutie a začiatok plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia	152
Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatnej zmluvy a určenie začiatku plynutia premlčacej doby ..	153
Začiatok plynutia premlčacej doby – neprevzatie zásielky obsahujúcej odstúpenie od zmluvy	154
Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby – odstúpenie od zmluvy o prevode nehnuteľností	154
Posudzovanie začiatku plynutia premlčacej doby – štát ako oprávnený subjekt z bezdôvodného obohatenia	155
Premlčanie práva zamestnávateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia voči Sociálnej poisťovni	155
Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v užívaní majetku patriaceho do dedičstva a začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby	156
Začiatok plynutia premlčacej doby práva na vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v preplatení istiny čerpaného úveru ..	156

5. Začiatok a trvanie premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia pri synalagmatických záväzkoch

Právna úprava premlčania v prípade synalagmatických záväzkov ...	158
Právna úprava premlčania v prípade synalagmatických záväzkov – absencia vlastníckeho práva	158
Aplikácia právnej úpravy premlčania v prípade synalagmatických záväzkov	159

Premlčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia v prípade synalagmatického vzťahu uplatneného vzájomnou žalobou	159
---	-----

6. Premlčanie práva na vydanie úmyselne získaného bezdôvodného obohatenia

Plynutie objektívnej premlčacej doby a priamy úmysel pri bezdôvodnom obohatení	161
Plynutie objektívnej premlčacej doby pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení v spotrebiteľských zmluvách (zmluva o úvere)	161
Premlčanie práva na vydanie úmyselne získaného bezdôvodného obohatenia a námietka premlčania	162
Premlčanie práva na vydanie úmyselne získaného bezdôvodného obohatenia – nepriamy úmysel	162
Premlčanie práva na vydanie úmyselne získaného bezdôvodného obohatenia – nepriamy úmysel	164
Premlčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia – existencia úmyslu	165
Premlčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia – ignorovanie zákonnej povinnosti dodávateľa	165
Plynutie premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia a predžalobná výzva	167

VI. PREMLČANIE PRÁV Z PREPRAVY

Premlčanie práv z prepravy	168
Premlčanie nároku na prirážku k cestovnému ako sankčného nároku	168
Začiatok plynutia premlčacej doby na uplatnenie práv zo zmluvy o preprave	168
Premlčanie nároku dopravcu na cestovné a nároku na úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom	169

VII. PREMLČANIE PRÁVA ZODPOVEDAJÚCEHO VECNÉMU BREMENU

Začiatok plynutia premlčacej doby	171
Vznik práva vykonávať právo vyplývajúce z vecného bremena a premlčacia doba a jej prerušenie	171
Premlčanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a návrh na zrušenie vecného bremena	172
Výkon práva zodpovedajúci vecnému bremenu – spočívanie a prerušenie premlčacej doby	173

Premľčanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a naturálna obligácia spočívajúca v povinnosti povinného z vecného bremena	174
Premľčanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a jeho zánik	174
Premľčanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a úroky z omeškania	175
Premľčané právo zodpovedajúce vecnému bremenu – nároky povinného	175

VIII. PREMLČANIE PRÁVA PRIZNANÉHO PRÁVOPLATNÝM ROZHODNUTÍM A PREMLČANIE PÍSOMNE UZNANÝCH PRÁV

1. Premľčanie práva priznaného právoplatným rozhodnutím

Právna úprava premľčania práv priznaných právoplatným rozhodnutím	176
Aplikácia § 110 ods. 1 OZ v obchodnoprávných vzťahoch	176
Premľčaná pohľadávka ako dôvod na zastavenie exekúcie	177
Premľčanie práva zo zmenky priznané právoplatným rozhodnutím súdu	177
Premľčacia doba práva priznaného právoplatným rozhodnutím súdu vo vzťahu k rozhodnutiu o vine a treste	177

2. Premľčanie písomne uznaných práv

Premľčanie – uznanie práva a uznanie dlhu	177
Inštitút uznania práva	178
Uznanie dlhu a premľčanie práva	178
Uznanie práva a uznanie dlhu – dôvod uznania práva ako podstatná náležitosť	179
Uznanie dlhu – forma právneho úkonu	179
Kvalifikované uznanie práva a premľčanie	179
Uznanie dlhu a začiatok plynutia premľčacej doby	180
Náležitosti uznania práva na účinné pretrhnutie plynutia premľčacej doby	180
Čiastočné uznanie práva a premľčanie	181
Podmienky uznania premľčaného dlhu a právne následky	181
Uznanie premľčaného dlhu a pretrhnutie plynutia premľčacej doby ..	182
Uznanie premľčaného dlhu a pretrhnutie plynutia premľčacej doby ..	182
Uznanie nároku na uspokojenie pohľadávky zabezpečenej záložným právom a premľčanie	182
Predĺženie premľčacej doby pri spotrebiteľskej zmluve – neprijateľná zmluvná podmienka	182

Písomné uznanie dlhu zo spotrebiteľskej zmluvy a premlčanie	183
Prerušenie premlčania a uznanie práva	185
Písomné uznanie práva priznaného právoplatným rozhodnutím súdu	186

IX. PREMLČANIE ÚROKOV Z OMEŠKANIA A OPAKUJÚCICH SA PLNENÍ

Premľčanie právoplatne priznaných úrokov a iných opakujúcich sa plnení	187
Premľčanie právoplatne priznaných úrokov a iných opakujúcich sa plnení	187
Premľčanie práva na úroky z omeškania a premlčanie istiny	187
Premľčanie úrokov z omeškania ako vedľajšieho záväzku	188
Premľčanie práva na zmluvnú pokutu	188
Začiatok plynutia premlčacej doby pri úrokoch z omeškania	189
Premľčacia doba pri práve na úroky z omeškania a opakujúce sa plnenia priznané právoplatným rozhodnutím súdu	190

X. ZASTAVENIE, SPOČÍVANIE A PRETRHNUTIE PREMLČACEJ DOBY

1. Všeobecne o zastavení, spočívaní a pretrhnutí premlčacej doby

Spočívanie a pretrhnutie premlčacej doby	192
Spočívanie premlčacej doby – všeobecne	192
Zmysel inštitútu spočívania premlčacej doby	192
Účinok spočívania plynutia premlčacej doby – riadne pokračovanie v konaní	193
Včasné uplatnenie práva – počítanie lehôt pri premlčaní	193
Uplatnenie práva a jeho účinky na plynutie premlčacej doby	193
Prerušenie plynutia premlčacej doby a jej spočívanie	194
Zastavenie a spočívanie plynutia premlčacej doby – vzťah k uplatnenému nároku a osobe, voči ktorej sa nárok uplatňuje ..	194
Pretrhnutie premlčacej doby v občianskom práve	195
Spočívanie premlčacej doby – určenie subjektu	195

2. Zastavenie a spočívanie premlčacej doby v občianskom súdnom konaní (v civilnom konaní)

Uplatnenie práva v občianskom súdnom konaní a zastavenie plynutia premlčacej doby	196
Začatie súdneho konania a plynutie premlčacej doby	196
Uplatnenie práva na nepríslušnom rozhodcovskom súde a spočívanie plynutia premlčacej doby	196
Neúplné alebo nesprávne žaloby a plynutie premlčacej doby	201

Zmena žaloby a plynutie premlčacej doby	202
Spočívanie premlčacej doby a zmena návrhu na začatie konania ...	202
Spresnenie žalobného návrhu a vplyv na plynutie premlčacej doby ..	202
Späťvzatie návrhu na začatie konania a plynutie premlčacej doby ..	203
Spočívanie premlčacej doby a späťvzatie návrhu na začatie konania	203
Nezaplatenie súdneho poplatku a plynutie premlčacej doby	203
Hmotnoprávne účinky zmeny návrhu na začatie konania na premlčanie	203
Spočívanie plynutia premlčacej doby v súdnom konaní – započítanie a kompenzačná námietka	204
Uplatnenie nárokov dedičov voči dlžníkom poručiteľa a plynutie premlčacej doby	204
Uplatnenie práva veriteľa počas dedičského konania – zastavenie plynutia premlčacej doby	205
Zastavenie a spočívanie premlčacej doby na uplatnenie práv dediča člena družstva	205
3. Zastavenie a spočívanie premlčacej doby vo vykonávacom konaní (exekúcií)	
Podanie návrhu na výkon rozhodnutia alebo exekúciu a plynutie premlčacej doby	206
Uplatnenie práva na nepríslušnom rozhodcovskom súde, vedenie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku vydaného bez platnej rozhodcovskej doložky a spočívanie plynutia premlčacej doby	206
4. Zastavenie a spočívanie premlčacej doby v trestnom konaní	
Uplatnenie práva v adhéznom konaní a zastavenie plynutia premlčacej doby	207
Uplatnenie práva v trestnom konaní a spočívanie premlčacej doby ..	207
Premlčanie nároku v konaní, ktorému predchádzalo adhézne konanie	207
Plynutie premlčacej doby v adhéznom konaní	208
Spočívanie a pretrhnutie premlčacej doby v adhéznom konaní	210
Spočívanie premlčacej doby počas adhézneho konania a jej pokračovanie	210
Výnimka z pokračovania plynutia premlčacej doby po právoplatnosti rozhodnutia súdu v trestnom konaní	211
5. Iné skutočnosti ovplyvňujúce plynutie premlčacej doby	
Podanie sťažnosti na Európsky súd pre ľudské práva a prerušenie plynutia premlčacej doby	211

Vplyv zmeny veriteľa alebo dlžníka na plynutie premlčacej doby pri nároku na odplatu za užívanie vecného bremena	212
Plynutie premlčacej doby na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a dohoda o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia	214
Smrť poručiteľa a spočívanie premlčacej doby	214
Plynutie premlčacej doby po smrti dlžníka	215
Plynutie premlčacej doby v prípade osôb postihnutých duševnou poruchou – zastúpenie advokátom	215
Posudzovanie začiatku subjektívnej premlčacej doby pri obmedzenej duševnej schopnosti poškodeného	216
Premĺčanie nárokov nepľnoletých detí na náhradu nákladov na výživu po smrti rodiča – plynutie premlčacej doby	216
Plynutie premlčacích dôb v prípade osôb postihnutých duševnou poruchou – pozbavenie spôsobilosti na právne úkony	216
Vplyv vzájomného vzťahu medzi účastníkmi právneho vzťahu na plynutie premlčacej a vydržacej doby	217
Spočívanie premlčacej doby počas manželstva	218
Premĺčanie práv vzniknutých počas manželstva	218
Premĺčanie práv vzniknutých počas partnerského spolužitia	218
Spočívanie premlčacej doby v prípade uplatnenia práva na dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu	219

XI. PREDMET PREMLČANIA V OBCHODNOM PRÁVE

Použitelnosť ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní ako podporných v obchodných záväzkových vzťahoch	220
Predmet premlčania v obchodnom práve	220
Účinky premlčania práva uskutočniť právny úkon – predmet úpravy ..	220
Účinky premlčania práva uskutočniť právny úkon – hmotnoprávne a procesnoprávne dôsledky dôvodne vznesenej námietky premlčania	221
Právo na splnenie povinnosti – vznesenie námietky relatívnej neplatnosti právneho úkonu	221
Plynutie premlčacej doby pri porušení povinnosti – výklad právnej úpravy	221
Výnimka z účinkov premlčania – právo na započítanie	222
Premĺčanie – možnosť dovolávať sa právnych následkov vzniknutých ex lege pri absolútne neplatnom právnom úkone	223
Premĺčanie a nemožnosť plnenia	223

Premlčanie v medzinárodnej cestnej nákladnej preprave – uplatnenie premlčaných práv	223
Premlčanie v medzinárodnej cestnej nákladnej preprave – uznanie záväzku	224
Premlčanie zabezpečovacích inštitútov zo zmluvy o úvere	224
Premlčanie a započítanie premlčanej pohľadávky	225
Premlčanie a postúpenie pohľadávky	225
Premlčanie práva z bankovej záruky	226
Premlčanie záväzku spoločníka splatiť vklad	226
Premlčanie záväzku splatiť emisný kurz akcií	226

XII. ZAČIATOK A TRVANIE PREMLČACEJ DOBY V OBCHODNOPRÁVNÝCH VZŤAHOCH

Začiatok plynutia premlčacej doby v obchodnoprávných vzťahoch ..	227
Predĺženie premlčacej doby	227

1. Začiatok a trvanie premlčacej doby pri právach vymáhateľných na súde a pri právach uskutočniť právny úkon

Začiatok a trvanie premlčacej doby pri právach vymáhateľných na súde – všeobecné pravidlo	227
Premlčanie práva na kúpnu cenu bez osobitnej výzvy	228
Začiatok plynutia premlčacej doby pri práve uskutočniť právny úkon – odstúpenie od zmluvy	228
Premlčanie práva na zaplatenie kúpnej ceny dodávok tovaru (absencia dohody o splatnosti kúpnej ceny)	228
Premlčacia doba pri pohľadávke zo zmluvy o úvere a zastavenie jej plynutia	229
Premlčanie práva mandátára na odplatu v prípade poskytnutia preddavku	229
Premlčanie práva na náhradu škody spôsobenej trestným činom – aplikácia ustanovení Obchodného zákonníka	230

2. Začiatok a trvanie premlčacej doby pri právach na plnenie záväzku

Rozdielna úprava začiatku plynutia premlčacej doby v prípade primárnych a sekundárnych záväzkov	230
Začiatok a trvanie premlčacej doby – osobitná úprava pri záväzkoch	230
Začiatok a trvanie premlčacej doby vzhľadom na splatnosť záväzku ..	231
Premlčanie práva na zaplatenie ceny diela – splatnosť ponechaná na vôľu zhotoviteľa	232
Premlčacia doba na uplatnenie práva na odstránenie väd diela	232

Začatie plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva na čiastkové plnenie pri úverovej zmluve	233
Začatie plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva na čiastkové plnenie pri leasingovej zmluve	233
Premľčanie práva zo sľubu odškodnenia a začatie plynutia premlčacej doby	234
3. Začiatok a plynutie premlčacej doby pri právach vzniknutých z porušenia povinnosti	
Začiatok plynutia premlčacej doby – porušenie povinnosti na nepretržitý výkon činnosti	234
Začiatok plynutia premlčacej doby pri právach zo zodpovednosti za vady – záruka za akosť	234
Premľčanie práva na zaplatenie zmluvnej pokuty dohodnutej percentuálnou sadzbou	235
Premľčanie úrokov z omeškania v obchodnoprávných vzťahoch	237
Premľčacia doba pri nároku na úroky z omeškania	237
Začiatok plynutia premlčacej doby úrokov z omeškania	239
Premľčanie úrokov z omeškania ako celku	240
Plynutie premlčacej doby na uplatnenie úrokov z omeškania – premľčanie pohľadávky	240
Právna úprava úrokov z omeškania a premľčanie	241
4. Premľčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia a premľčanie práv pri odstúpení od zmluvy a pri neplatnosti zmluvy	
Právna úprava premľčania práva na vydanie bezdôvodného obohatenia medzi podnikateľmi	241
Právna úprava bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k Obchodnému zákonníku a premľčanie	241
Vzťah právnych úprav premľčania práva na vydanie bezdôvodného obohatenia v Občianskom zákonníku a v Obchodnom zákonníku	242
Premľčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia v obchodnoprávnom vzťahu	243
Začatie plynutia premlčacej doby pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia v Obchodnom zákonníku	243
Plynutie premlčacej doby a legitímne očakávanie účastníka obchodného záväzkového vzťahu	244
Začiatok plynutia premlčacej doby pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia	244

Začiatok plynutia premlčacej doby pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia – premlčacia doba podľa Občianskeho zákonníka	244
Začiatok plynutia premlčacej doby pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia – premlčacia doba podľa Obchodného zákonníka	245
Začiatok plynutia premlčacej doby pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia – premlčacia doba	246
Premĺčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia – vyplatenie náhrady za poistené vklady	248
Právna úprava premlčania práv zo synalagmatického obchodnoprávneho vzťahu	249
Začiatok plynutia premlčacej doby pri práve na vrátenie plnenia uskutočneného podľa neplatnej zmluvy	251
Premĺčanie práva na vrátenie plnenia z neplatnej zmluvy	251
Premĺčanie práva na náhradu škody – spôsobenie neplatnosti právneho úkonu	252
Účinky premlčania práva na odstúpenie od zmluvy	252

5. Začiatok a trvanie premlčacej doby v ostatných prípadoch

Premĺčacia doba na vydanie prostriedkov na bežnom a vkladovom účte	252
Premĺčanie náhrady škody spôsobenej neoprávneným odpísaním peňažných prostriedkov z účtu	253
Právna úprava premlčania práv na náhradu škody spôsobenej advokátom	253
Začiatok plynutia premlčacej doby pri nároku na náhradu škody spôsobenej jediným konateľom	253
Začiatok plynutia premlčacej doby pri nároku na náhradu škody spôsobenej členom štatutárneho orgánu	254
Premĺčanie práva na náhradu škody – objektívna premlčacia doba a jej plynutie	254
Premĺčanie práva na náhradu škody – subjektívna premlčacia doba a jej plynutie	254
Začiatok plynutia premlčacej doby pri práve na náhradu škody vzhľadom na vedomosť poškodeného o škode – porovnanie právnych úprav	255

6. Uznatie záväzku a premlčanie

Čiastočné plnenie záväzku ako uznanie záväzku a premlčanie	256
--	-----

Čiastočné plnenie záväzku dlžníkom a účinky uznania dlhu	256
Uznanie záväzku a jeho vplyv na premlčanie	257
Uznanie nepremľčaného záväzku – účinky uznania záväzku (trvanie dlhu) v súdnom konaní	257

7. Všeobecné obmedzenie premlčacej doby

Účel právnej úpravy obmedzenia premlčacej doby – personálny rozsah právnej normy	258
Absolútna premlčacia doba v obchodných záväzkových vzťahoch a uplatnenie desaťročnej premlčacej doby podľa § 110 ods. 1 OZ	258
Obmedzenie premlčacej doby v obchodnoprávných vzťahoch a predĺženie premlčacej doby	260
Zákaz uplatnenia námietky premlčania – právne dôsledky	260
Možnosti predĺženia premlčacej doby zabezpečenej pohľadávky a jej absolútne obmedzenie	261
Začiatok plynutia absolútnej premlčacej doby a jej plynutie	261
Začiatok plynutia absolútnej premlčacej doby pri práve právoplatne priznanom v súdnom alebo rozhodcovskom konaní vo vzťahu k výkonu rozhodnutia (exekúcii)	261
Uplatnenie námietky premlčania v exekučnom konaní	262
Absolútne obmedzenie premlčacej doby a návrh na začatie exekúcie	263

XIII. NÁMIETKA PREMLČANIA V OBČIANSKOPRÁVNÝCH A OBCHODNOPRÁVNÝCH VZŤAHOCH

1. Všeobecne o námietke premlčania

Námietka premlčania – charakter a možnosti jej uplatnenia v súdnom konaní	264
Charakter námietky premlčania	264
Inštitút námietky premlčania a jeho účel	264
Námietka premlčania ako bežné uplatnenie práva	265
Námietka premlčania a jej vzťah k subjektívnej a objektívnej premlčacej dobe	265
Právo vzniesť námietku premlčania	265
Späťvzatie námietky premlčania	266
Námietka premlčania vznesená vedľajším účastníkom	266
Námietka premlčania ručiteľa a námietka premlčania hlavného dlžníka	267
Námietka premlčania pri vzájomnej pohľadávke	267
Okamih nemožnosti priznať premlčané právo	267

Uplatnenie námietky premlčania pri úprave záložného práva	268
Námietka premlčania záložného práva	268
Námietka premlčania a uplatnenie práva na uspokojenie pohľadávky zabezpečenej z výťažku z predaja zo zálohu	269
Uplatnenie námietky premlčania v exekučnom konaní voči právu priznanému právoplatným súdnym rozhodnutím	269
Uplatnenie námietky premlčania v exekučnom konaní voči právu uplatňovanému v pôvodnom súdnom konaní	269
Uplatnenie námietky premlčania a trovy konania	270
Dôvodné vznesenie námietky premlčania a zásada hospodárnosti konania	270
Spôsob uplatnenia námietky premlčania	270
Námietka premlčania v spotrebiteľských zmluvách – povinnosť súdu prihliadať na premlčanie ex offio	271
Námietka premlčania v konaní o náhradu škody – povinnosť súdu prihliadať na premlčanie	272
Dôvodné vznesenie námietky premlčania a predpoklady zodpovednosti za škodu	273
Premľčanie v konaní o náhradu škody a posudzovanie predpokladov zodpovednosti za škodu – priorita posudzovania námietky premlčania	273
Posudzovanie námietky premlčania v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia	273
Uplatnenie námietky premlčania v dovolacom konaní	274
Uplatnenie námietky premlčania v návrhu na obnovu konania	274
2. Námietka premlčania a dobré mravy	
Výkon práva v rozpore s dobrými mravmi	274
Námietka premlčania a dobré mravy	275
Námietka premlčania v rozpore s dobrými mravmi a vhodná voľba prostriedkov ochrany	276
Korektív dobrých mravov a odopretie právnej ochrany v prípade premlčaného práva	276
Posudzovanie námietky premlčania a dobré mravy – aktívne konanie účastníka dovolávajúceho sa rozporu s dobrými mravmi	277
Posudzovanie dôvodnosti námietky premlčania v súvislosti s úmyslom poškodiť účastníka vznesenou námietkou premlčania	278
Námietka premlčania ako prostriedok umožňujúci poškodiť iného účastníka	279
Okolnosti rozhodujúce pre odopretie účinkov námietky premlčania ..	280

Dôvodnosť vznesenej námietky premlčania a jej vplyv na posudzovanie súladu s dobrými mravmi	280
Námietka premlčania uplatnená druhom alebo družkou – rozpor s dobrými mravmi	280
Námietka premlčania a jej vplyv na uprednostnenie princípu spravodlivého vyriešenia prípadu pred princípom právnej istoty ..	281
Posudzovanie námietky premlčania s dobrými mravmi vzhľadom na zavinené uplynutie premlčacej doby	281
Námietka premlčania nároku na náhradu škody vznesená štátom ..	282
Námietka premlčania nároku na náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva spôsobeného reguláciou nájomného vznesená štátom	285

3. Niektoré ďalšie procesnoprávne súvislosti

Náležitosti odôvodnenia súdneho rozhodnutia v súvislosti so zamietnutím nároku z dôvodu premlčania	287
Vady konania v otázke posudzovania premlčania	288
Obsahové náležitosti súdneho rozhodnutia v prípade priznania uplatneného nároku napriek vznesenej námietke premlčania ...	291
Nezaujatie právneho záveru súdu k vznesenej námietke premlčania	291
Posudzovanie námietky premlčania s dobrými mravmi a odôvodnenie rozhodnutia súdu	292
Charakter, náležitosti a účinky námietky premlčania v súdnom konaní	293
Odklon od ustálenej rozhodovacej praxe v otázke premlčateľnosti (nepremlčateľnosti) nemajetkovej ujmy	294
Uplatnenie námietky premlčania v odvolacom konaní	295
Vplyv námietky premlčania na súdne konanie	296
Námietka premlčania v civilnom sporovom konaní	296
Námietka premlčania a jej vplyv na náhradu trov v civilnom sporovom konaní	296
Uplatnenie námietky premlčania v odvolacom konaní	297
Uplatnenie námietky premlčania v odvolacom konaní	297
Riadne podanie námietky premlčania v súdnom konaní a právna kvalifikácia	297
Vstup do konania na strane navrhovateľa a jeho vplyv na premlčanie	298